

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A magyar ipar sebesültjei

Írta: Szávay Gyula.

Csataldzsánál nem fekszik temetetlenül annyi halott, mint a hazai csatamezőn, a merre csak az ipar tüzei égnek és a gépkarok csattognak.

A tüzek már csak afféle virrasztó fáklák s a gépkarok csattogásának koncertje mindig zavarosabbá és kapkodóbbá válik, mert mindig több és több hangszer hallgat el. A transzmissziók szíjai petyhüdten, fáradtan hullanak alá, a csiszolt, csillogó gépek elhomályosodnak s megtérnek őseikhez: az ócskavashoz.

Tele van elesettekkel a csatatér. Nagy részüket tetszhalottaknak nézzük, akikről majd csak később derül ki, hogy igazi halottak.

Roszsabbul már talán csak Szibériában állanak, ha ugyan ott nem voltak annyira előreláthatók, hogy tekintettel a bekövetkezhető eseményekre, ipart nem is csináltak.

Gazdasági rendezetlenségünknek, egyoldalúságunknak és szegénységünknek minden származási baja most üt ki rajtunk. Még az is, ami erényünk volt, hogy a kor intő szavát megfogadtuk és erőnkben bizva tenni, vállalkozni mertünk, az is ellenünk fordul és a gyáva bölcsesség sovány ujjával kenetesen rámutathat a bajra: „lám, kellő tőkeerő nélkül hiába volt kezdeni. Beigazolódott. Mindent hitelre nem lehet csinálni.”

Mintha bizony volna minálunk gyári hitel!

A gyári ipar rabszolga-helyzetben van a pénzintézetekkel szemben. Hosszu jövőre szóló befektetései nem hitelalapok, a gyárépület nem fedezet, a gépfelszerelése nem érték.

Az ingatlanoknak van törlesztési hitele; házaknak feltétlenül, földeknek nagy időkre szóló talajjavításoknál szintén. Hosszu törlesztési hitelt élvezhetnek a városok a kulturbefektetések után. A tőkepiacon megtalálja a maga szükségletét minden más vállalkozás, csak a gyári termelés van kiutasítva, csak azt kergetik a rövid lejáratu pénzpiacra, ahol személyi bonitások mobil fedezeteire kap rövid személyi hitelt — amikor van pénz.

Csak a saját tőke ad jogot gyári befektetésre s ha gyárstatisztikánk adata helyes, hogy gyárvállalataink befektetési számlája 150 millió koronával mulja felül ugyanezen vállalatok részvénytőkájének összegét, akkor gyári termelésünk már itt tullepte 150 millió koronával a maga jogát és ez a 150 millió korona személyi hitelekben lóg le a pénzpiac Damokles kardjaként.

Ha mindentígy így volna, akkor még egyenlő teherrel versenyezhetne a nemzetek ipará s az eredményekben a sötét vonalak legalább összefüggő menettel haladnának lefelé.

De a rendezett gazdaságu nemzetek már jórészt megoldották a nemzeti termelés leghasznosabb ágának, a gyáriparnak hitel-helyzetét. Ott már a nagy időkre alapított ipari fekvőségek éppen olyan törlesztési hitelbázison nyugsznak, mint nálunk a föld és ház ingatlanai, az ipari kötvények ott olyan papirosok, mint nálunk a záloglevelek. Németországban a ma még csak egyéni fedezettel bíró ipari kötvényekből 2500 millió márka érték van tőzsdéi forgalomban, ott tehát a saját tőkét a befektetésben milliárdok támogatják és egészítik ki és a személyes, üzleti, termelési hitel csak azután következik.

Az e kérdés körül forgó tanácskozások folyamán állította ki Hecht titkos tanácsos a manheimi gyűlésen azt a diagnózist, hogy a legutóbbi 1907-es krízis súlyos ipari bajai onnan származtak, mert az ipari vállalkozás ipar a maga hosszú időket szolgáló nagy befektetéseihez erre szolgáló külön szervezet hiányában rendszerint nem hosszulejáratu törlesztési hitelt vesz igénybe s az ipari hitel nem a tőkepiacot, hanem a pénzpiacot keresi fel igényeivel.

Ez a baj nálunk abszolút mértékű teljes-ségben áll fenn s a jelenlegi krízis halottai ennek a betegségnek áldozatai.

Senki sem gondol arra, hogy ezen most gyökeresen, szervezettel segíteni lehessen. Am gondolni mégis csak kell valamire, a mikor a rozsdásodó gépkerekeket látjuk és a munkátlan kezeket, a vállalkozás pusztulásának elszomorító képét.

Még az egyének pusztulására se gondolkunk! De itt az esetek szomorú összefüggésében a nemzeti vagyonnak egy nemzetgazdaságilag jelentős elsüllyedése van folyamatban.

Ahhoz hasonlatos ez, mint mikor a mezőgazdasági terület országos elemi csapásainál arról van szó, hogy a föld jövőre nem terem, mert nincs vetőmag s az adóalanyok elpusztulnak.

A segítség hordereje itt az egyéni érdekek felett összecsap országos érdeké, melyben szolidárisan egybefoly a jelen bajával a jövő kilátása.

Akármilyen véleményen vagyunk is az állami atyáskodás iránt támasztott igények és szokások elítélendőségéről, gyámoltalan-ságba puhító kihatásáról, az országos pusztulás mégis csak ahhoz a gondolathoz vezet, hogy most az inséges támogatás valami alakjának kell elkövetkezni, hogy amikor már senkire sem számíthatunk, mikor a mindenható bankok még a nagy haszontól csábítva sem segítenek, akkor ingyen, sőt ráfizetéssel mégis csak a gazdasági érdekek ama betetőzésének kell segíteni, amelynek neve — állam.

Vállalni kell valami feladatot — a maga érdekében. De nem oly könnyűt és céltalant, hogy egy-egy nagybanknak a tárcájába

csusztasson sok milliókat s arra bizza a többit.

Hanem arra hivatottakkal tanácsot ülve, az országot erre a gazdasági parlamentre meghívja, a helyzethez mért rendkívüli utakkal és eszközökkel kell odaférközni a bajhoz.

Országos leltárt a súlyos esetekről könnyű szerezni, a kamarák és a hitelintézetek el tudják hamarosan készíteni azt. Nem a csödhirdetmények halotti leveleit kell összeszedni, hanem azoknak a betegeknek fejeduláit, akiket még segíteni lehet, akiknek még van fedezetül egy kis életerejük. Néme-lyeken — tudjuk példából — egy kanál le-velsel is lehetne segíteni, de most a bankok konyhájában az is kifogyott.

A román kamaráknak a román kereskedelmi miniszter belátóan tudtára adta, hogy a segítségnek ettől a rendkívüli alakjától és formájától nem idegenkedik. Az osztrák kamarák is megjelentek a miniszterük előtt, azzal a kérdéssel, hogy mitevők legyenek? Nekünk is ott kell hagyni az iktatót és az aktacsomókat: háboru van, ceremónia nélkül fussunk a sebesültekhez és vezessük hozzájuk azt az orvost, akiben még némiképen megbizhatunk: az államot.

Kazinczy Béla halála

A nagynevű Kazinczy-családnak egy érdemes tagja tért tegnap örök nyugalomra, a Cegléd-utcai temetőbe, Kazinczy Béla nyugalmazott pénzügyi tanácsos, kataszteri felügyelő.

A köztisztvisletben álló öreg ur dicséretes módon egyesítette magában az ősi család hagyományokhoz való ragaszkodást, az erős családi önértéket az egyszerűséggel és szerénységgel. Nagy kegyelettel őrizte a Kazinczy-családról reá maradt ereklyetárgyakat és megható buzgósággal gyűjtötte a Kazinczyak történetére vonatkozó okiratokat és egyéb adatokat. Mióta nagyon is prózai hivatalától, a katasztertől megvált, minden szabad idejét és nem kevés költségét a Kazinczy-család történetére fordította; az éveken át gyűjtött anyagot ki is adta a maga költségén a Kazinczy-család genealogiája címen, amelynek a történelem és az irodalomtörténet egyaránt sok hasznát veheti.

Kazinczy Béla azt is érezte, hogy nemcsak a család, hanem az irodalom iránt is vannak kötelességei. Bár ő maga nem volt egyenes leszármazottja a nagy Kazinczy Ferencnek, hanem az irodalmi vezér testvéröccsétől, Miklóstól vette eredetét, azért jól tudta, hogy a név őt is kötelezi.

Élénk érdeklődést tanusított az irodalom iránt, hűséges tagja volt a Csokonai-körnek, amelynek alig hiányzott egyszerű-kétszer felolvasó üléseiről.

Nyugalmas életének másik és legfőbb szórakozása volt: a kaszinó látogatása. Mindennap feljárt a kaszinóba, néha kétszer is, ott olvasgatott nagy szerényen az olvasó-terem egyik szögletében vagy ott hallgatta a társalgó teremben folyó vitákat, amelyekben ritkán vegyült bele, csak mikor régi emlékeket lehetett fölujtania, vagy amikor

Sorsjáték az egyházi ügyészségre

A debreceni presbiterium ülése

A debreceni egyházban tegnap volt a tisztújítás, amelyek eredménye a legnagyobb részben, egyetlen állás betöltését kivéve egyhangú megválasztása volt a régi becsült tisztikarnak. Csupán az ügyészi állás betöltése körül volt heves a harc, amit az is bizonyít legjobban, hogy a szavazatok egyforma számban jutottak mindkét jelöltnek. Bacsó Dezső dr. 46 és Márton Imer is 46 szavazatot kapott. Ekkor a két jelölt nevét papírra írták és úgy sorsolták ki, hogy melyikük legyen az egyház ügyésze.

Itt kell azután megjegyeznünk, hogy nagyon furcsának találjuk ezt a módszert. Az ügyészi állás tisztán és teljesen bizalmi állás, vagyon és becsület kérdését bízzák a kezére. Legalább is furcsa dolog tehát, hogy lutrin játszásként: kire bizza egy olyan nagy, tiszteletreméltó hatalmas erkölcsi testület a becsületét és vagyonát, mint a debreceni református egyház. Annál furcsább, amikor Bacsó Dezső dr. ról és ellenfeléről van szó. — Éppen az ellenfél személyét illetően, akinél csodálatos az, hogy a presbiterium egy része ragaszkodik hozzá, valamint az is, hogy ő aspirál e bizalmi állásra, amikor esküdt-széki ítéletek olyan kellemetlen emlékeket idéznek föl róla.

Jogász körökben, az ügyvédek között általános s egyértelmű visszatetszést szült az egész pályázat és lutrijáték. Volt alkalmunk a debreceni ügyvédi kamara több igen tisztelt, régi, nagy nevű és régi praxisu tagjával beszélni, akik szintén fölháborodással szölköztek az esetről s az a véleményük, hogy ilyen bizalmi állást lutri útján megnyerve el sem szabad, vagy illik fogadni s már ott az osztálysorsjáték után kellett volna a főnyereményes ügyészségre — ha más okokból nem, ezért — leköszönni. Értesülésünk szerint különben a sorsolás nem történt kellő szabályszerűséggel s azt meg is felelbezik.

Az ülés lefolyásáról különben tudósítunk a következő:

A gyűlést fél 11 órakor nyitotta meg Dicsőfi József lelkészelnök és azonnal a tárgypontok letárgyalásához kezdtek. Tudomásul vették Kiss Lajos lemondását a presbiteri tisztról, fölolvasták Kiss Ferenc hit-tanszaki tanár válaszáat a meghívásra, Hor-kai Margit tanítónőt beigtatták hivatalába, tudomásul vették néhai Kóber Györgyné és néhai Zeffer István hagyományozásait. Ezután egyhangú szavazással betöltöttek a főjegyzői, aljegyzői, pénztárnoki, pénztári-el-nöki, iskolagondnoki, számvevői és árva-gondnoki állásokat, ahol a régi tisztviselőket meghagyták hivatalaikban. Ezután az egyházi ügyészi állásra történt meg a szavazás, melyre jelöltek Bacsó Dezső dr. a független-ségi párt elnöke és Márton Imre voltak.

Beadtak összesen 92 szavazatot, mely így oszlott meg:

Bacsó Dezső dr.	46
Márton Imre	46

Erre való tekintettel az elnökség úgy intézkedett, hogy sorshuzás útján történjen meg a két jelölt között a döntés. A jelöltek neveit fölirták egy-egy papírlapra, melyeket egy kalapba tettek, ott összerázták azt és K. Tóth Kálmán lelkész kihuzta a kalapból a cédulák egyikét, melyen a Márton Imre neve állott. Így ő lett az egyházi ügyész. A választást különben megfélelbezik, mert a választási lázban véletlenül nem mutatták föl mindkét választási lapot.

A választás tartama, illetőleg a szavazatok összeszámlálásának ideje alatt tovább folyt a kitzűzött ügyek letárgyalása, melyeket

a gyűlés részint tudomásul vett, részint pedig elfogadott.

A sorshuzás megejtése után ismét tovább folyt a tárgypontok tárgyalása. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a főreáliskola és r. kath. gimnáziumi vallástantárséri 1000 korona díjat engedélyezett a vallás- és közoktatásügyi miniszter. Fölolvasták a gazdasági bizottság végzéseit a tanítók és harangozóknak adandó drágasági pótlékról, haladékokat adtak Molnár István haszonbérletnek a haszonbérek befizetésére, tudomásul vették Barta István harangozó jelentését, hogy a Gebauer temetkezési intézet alkalmazottja a Nagytemplom belsejében megbotránkozott dolgot művelt. Tudomásul vettek még néhány kölcsön és segélyügyi kérvényt, aztán több tárgy nem lévén az ülés véget ért.

Megszurkált uriaszony

Bicskás suhancok

Régen hangsúlyozzuk már, hogy a város külterületén fönnálló közbiztonsági viszonyok tarthatatlanok és hogy azokon segíteni kell. Amit pedig nem lehet másképen keresztülvinni, mint a rendőrségi palota föllállításával, mely természetesen a rendőrlégénység számának emelését is maga után vonná. Jól tudjuk, hogy ez a városra nézve áldozatokkal jár, de ezért cserébe megkapja a község azt, hogy a külterületeken is megjavulnak a köz- és vagyonbiztonsági állapotok, amelyek — ismét hangsúlyozzuk — immár tarthatatlanok. Hisz a köz- és vagyonbiztonság fölötti örökösödést alig egynehány csendőrtartja fönn a város külterületein. Így aztán nem csoda, ha olyan esetek is megtörténnek, hogy a támadók egy vendégekkel telt villába is bemenekednek és ott — alig egy pár lépésre a vendégseregétől — merényletet követnek el. Amint az az alábbi esetben is megtörtént, amely sajnálatos eset is egyik bizonyítéka álláspontunk igazságának.

Özv. Gyomlay Kálmáné 38 éves urinő vasárnap délután zsurt adott, a Vén-kertben lévő 22. sz. alatti villájában, amely zsuron Varga Lajos dr. és neje, meg még több más vendég is részt vett. Társalgás közben fölhozódott, hogy a háziasszony néhány nap előtt egy kis kutyát kapott ajándékba. Varga Lajos dr. ekkor azt kérdezte, hogy hol van a kutya, mert látni szeretné. Erre a társaság egyik féfitagja fölugrott s az udvaron lévő kutyaházból bevitte a kutyát a szobába, de szórakozott lévén, nyitva felelte az ajtót. A háziasszony pár perc múlva észre vette ezt és fölállt, hogy betegye az ajtót, mikor künn két alakot vett észre. Utánuk ment, majd rájuk is szólt, de azok siettek ki az udvarra, mire a háziasszony követte őket és az udvaron utólréve az alakokat rájuk szólt. A továbbiakról már senki nem tud biztosat. De szóváltás keletkezhetett a nő és a két férfi között, majd egyszerre az egyik alak kést rántott elő és leszurta Gyomlayné, kité szíve alatt ért a szurás. Aztán pedig társa segítségével beledobták az eszméletlen nőt a pincébe és megszöktek.

Jó idő telt el a háziasszony hirtelen távozása után s a társaságnak gyanus kezdett lenni a háziasszony elmaradása, ezért keresésére indultak. Midőn a szobákban nem találták az udvarra mentek, majd végül a pincébe. Ott meg is találták az urinőt, ájultan, nagy vértócsában.

Rögtön a mentőknek telefonáltak, akik a Láng-szanasatóriumába szállították az eszméletlen nőt. Állapota súlyos. A csendőrség kihallgatta Gyomlayné, aki azt adta elő, hogy már szombat is kerülgették házáat gyanus suhancok, akiket azonban revolverlövés elriasztott.

Sajátságos, hogy az urinőt saját késével szurták meg, melyet szintén megtaláltak az udvaron, a háziasszonyt kereső vendégek.

Szilveszter és én

*

Elöttem a kalendárium mutatója ultimót jelez, míg a szedőgyerek már újévi cikket követel a jövő terveiről. Két kezem alig bírja gondterhes homlokom s egy üres hordóból hamarabb facsar cseppet a vincellér, mint belőlem egy cikket a kötelesség. Amikor gyönge kopogtatás hallatszik az ajtón s én gépiesen mondom:

— Szabad!

Piros-pozsgás arcu, ősz ember motol be az ajtón s mint aki itthon érzi magát, kényelmesen ül be a szemközti székbe s azon a hangon, mely a gyermekek, öregek sajátsága, kiván:

— Jó estét!

— Jó estét, Szilveszter apó! — ugom fel örömmel s bár sohasem láttam, sohasem ismertem, mégis mintha örökkön együtt élttem volna vele: megbecsültem, megszerettem.

— Szép, hogy eljött hozzám, — invitáltam barátsággal. — Hozott valami ujságot, szenzációt. Ugy jövőre!

— Tudja, öcsém, hogy nem igen szerettem „jószerint” az időelőtti nyilvánosságot — mondta Szilveszter, aki kiváló férfi léttére menten a telefon porlásához látott — de most egy nap egy esztendő, — kutya neki, kötélnek állok.

— Mikor tetszett színházba lenni, Szilveszter apó?

— Jószerint, nem igen! — mondta. — Öreg ember vagyok már arra.

— Így hát a válság tekintetében sem adhat felvilágosítást?

— Jószerint, nem. Körner öcsém majd csak elintézi Tóth Miskával. Ezeknek a reszortjába vág. Öreg ember vagyok én már arra.

— Igaz, igaz! Szilveszter apó öreg. De hát csak tehet valamit egyben-másban. Például a mai drágaság elleni harcban: a vásárcsarnok, hatósági husszék felállításában?

Mutatóujját fölemeli és fölszisszen Szilveszter apó:

— Gyermekeim, mit gondolsz?! A mézszárosokat, ezeket az erős embereket gátoljam meg az emelésben, én, a gyenge öreg? Ugyan hová gondolsz?! Aztán megrepedne bele a szívem! . . . És a piaci árusokat? Jó magyar, debreceni polgárokat. Akik adót fizetnek és házbért emelnek, meg tizenkét fillérért adnak egy kilenc filléres tojást? Ezeket a becsületes polgárokat csak nem tehetem tönkre.

— De Szilveszter apó, bennünket latajne-reket, megnyuznak ezek a becsületes emberek!

— Hát ne egyetek tojást!

— Hust se?

— Azt se! Én ugyan eszem, de nekem — hál' Isten! — jó fogam van. Meg aztán a saját tyukom tojja: jószerint.

— Azt mondják, most mindenütt népházakat építenek a kisemberek részére. Nem lehetne ilyet itt is?

— Hová gondolsz?! — tiltakozott Szil-

Megkezdődött az újévi nagyvásár

LANTOS Csipkeáruházában Sas-n. 4. Tiszta selyem harisnya minden színben, párja 6 korona.

veszter apó! — Csak nem *csutitják* el ilyenmivel a várost! Mink csak bérpalotákat építünk, meg egyházi iskolákat.

— Csatornákat, vízvezetéket?

— Jószerint: azt is!

— Hát utakat? Oly rosszak a *gyalogjárók* is!

— Fiam! Én már öreg ember vagyok. — És soha sem járok gyalog. Tán a főmérnökkel beszélhetnél . . .

— Hát semmi terved sincsen, Szilveszter apó, amit elmondhatnál?

— Öreg ember vagyok! — mondta az ő becsületes nyíltságával — jószerint nehezemre esik a beszéd . . . Inkább szid el ezt a cigarettát, ecsém. . . De csak távol tőlem . . . Nem szeretem a füstöt . . . Jószerint . . .

— És elaludt az öreg!

Conferencier.

Debrecen mulasztása

Utcakövezés, utcatisztogatás

(—s) Mikor az ősember régi foglalkozásával, a vadászattal és az azzal járó nomád élettel felhagyott, a társas élet felé terelte a benne rejlő ösztöne, mert egyesült erővel jobban vélt emberi nagy feladatának megfelelni.

A társas élet mindig nagyobb problémák elé állította az ősemebert s így lett belőle kulturlény.

A kulturának legelemibb célja az emberi életberendezkedés kellemesebbé, nemesebbé, tartalmasabbá tétele volt.

Hogy ezen munkában hány évezred telt el, azt most ne keressük, mert nem kulturtörténetet akarunk írni, hanem csak azt akarjuk megállapítani, hogy annyi idő óta csak az egymásra utaltságot értük el, anélkül, hogy a kultúra által az ember legelemibb kívánsága, egészségének, testi-lelki jólétének biztosítása is, teljesült volna.

A régi kunyhók és egymástól kellő távolságban felállított primitív sátorok s egyéb lakóhelyek valószínűleg sokkal jobban kedveztek az ember egészségének, mint a későbbi tömör, egymás mellé való építkezés kevés, vagy semmi szabad térrel, udvarral, levegővel.

A nagy csomókban való együtt tartózkodás mindig jobban megszorította a szabad mozgást s az egyes emberre nézve kevésbé tette hozzáférhetővé a tiszta, fertőzetlen levegőt.

A kulturlényé váló átvedlés tehát egy pár évezredig, sőt némileg mai napig is meg lehetős áldozatokkal járt, mert sok mindentől fosztotta meg a mai embert, aminek még az ősember örvenhetett, különösen szabadságától, függetlenségétől.

Kiki a maga primitív igényeinek megfelelően rendezkedett be s ámbár nem élt magasabb, szellemi raffinált életet, viszont nem is volt a társas élet sok kellemetlen ráerőltetésének, társadalmi fonákságnak, előítéletnek, alkalmazkodásnak, kényszerű szokásoknak alávetve és ami fő: nem teriesztette, de nem is vette át a sok erkölcsi defektussal együtt az élet küzdelmeivel járó gonoszságot, testi-lelki betegséget és különösen a járványt. —

Mi már meglehetősen belenevelődtünk kulturlényi mivoltunkba s túrjuk, hogy utonutfélen, reggel, délben, este, hétköznap és vasárnap a kulturát s az ahhoz való alkalmazkodást emlegessék előttünk, mi is kézzel-lábbal a kulturélet felé törekszünk, vagy legalább szilárd meggyőződést imitáló pózzal azt mutatjuk, hogy igenis ismerjük magasabb rendeltetésünket, míg a nagy igyekezetben csak azon vesszük magunkat észre, hogy a

XX. század összes találmánvai dacára, a vasut, táviró, Marconi-szikrafogó, telefon, fonográf és repülőgép korszakában benne vagyunk a legkezdetlegesebb kulturátlanságban, mert — s itt most már csak Debrecenről lesz szó — majdnem 100.000 lakosu szab. kir. városunknak *nincs rendes kövezete*.

Itt rójuk az utcákat sűrű tömegekben és tiporjuk télen, ősszel a sarat, nyáron meg turjuk a port s nem vesszük észre, vagy nem akarjuk észrevenni, hogy ez bizony legkevésbé sem kultúra, hanem a legkezdetlegesebb ősi állapot, sőt még annál is sokkal rosszabb, mert az ősember nem volt kénytelen naponkint többször század- és ezredmagával ugyanazt az utat kénytelenül következetességgel megjárni, hanem a járhatatlan utakat egyszerűen kikerülte. De meg az ősember nem is nevezte a maga telepítvényt szab. kir., rohamosan fejlődő egyetemi városnak, hanem meglegedett a maga primitív mivoltával és — nem pózolt.

Mi megszavaztuk ugyan az utcák kövezését, de ez csak a — városra vonatkozik. A „város“ t. i. a mi falusi felfogásunk szerint a „község háza körüli frekvenciát“ jelenti, ahol kaputos emberek laknak s ezzel egyuttal lemondunk „Nagy-Debrecen“-re való aspirációról, mert hiszen már a Kandia-, Burgondia-, Nap-, Csillag-, Kigyó-, Kut- és Kórház-utca, no meg az egész Csicsogó, meg a különben formás Árpád-tér már nem város, hanem . . . micsoda? — talán kínai kulik negyede?

Pedig hát csak közelfekvő dolog, hogy a várost, mint ilyent, minden irányban kell fejleszteni s minden legkisebb és legjelentéktlenebb utcának, ha már belátható időn belül nem is építhetjük át az egészet, legalább, de aztán elengedhetetlenül a kövezés által adjuk meg a városi jellegét, mert a kövezetlen utcákból álló házoru falu s minthogy Debrecennek háromnegyed része kövezetlen s a kocsutakon dísznők üdülőhelyül szolgáló óriási töcsák éktelenkednek, bár orcánk pirulásával, de a leplezetlen valóságot el nem titkolható őszinteséggel vagyunk kénytelenek megvallani, hogy Debrecen — *talu*.

Ezt a valódi megállapítást intéző köreink talán tulzottnak fogják találni. Pedig azzal semmit sem változtatunk a szomorú valóságon, mert meg kell jegyeznünk, hogy azok, a kik ezt az állapotot természetesnek találják, egyáltalán nem illetékesek véleményvt mondani, azon egyszerű oknál fogva, mert szűk látókörűek és elfogultak.

Tessék azonban egy ide tévedő idegent megkérdezni, hogy mit tart Debrecen városi jellege felől. Persze, ne csak a vasutól a Nagytemplomig vezessük az illetőt s ne csak az Első Debreceni Takarékpénztár fényes palotáját mutassuk meg neki, esetleg a kaszino raffinált izlésű apartementjaiba is beinvitálván, hanem mutassuk meg neki Nagy-Debrecen-t ugy, ahogy van, nehogy azt higvie, hogy csak a Piac-utcából áll a város s akkor az az elfogulatlan idegen, feltéve, hogy valami lukullusi lakomával le nem vettük a lábáról, ugyanazt fogja mondani, amit mi így magunk közt megvallunk. Ha pedig nekünk nem nyilatkozik, annál rosszabb, mert akkor vesztett híriünket viszi szerte-széjjel.

Amint a népek kulturája a szappannál, — a városi jelleg is a kövezetnél kezdődik.

Most már tehát nem kérünk, hanem követelünk az egész város területére rendes kövezetet és a városnak *szabályrendeletileg való itsztántartását*.

Ez sokkal égetőbb, halaszthatatlanabb feladat a városház- és a színházépítésnél is, mert az ember előbb megmosdik és csak azután öltözködik.

Szóval meg kell adni az egyetemi városnak a külső keretet.

Hát ezekről a dolgokról bizony érdemes egy kicsit gondolkozni. Sőt nemcsak érdemes, hanem kell is, mert mi ezt a témát többé nem vesszük le a naprendről, de azt sem en-

gedjük meg, hogy akár a képviselőtestület, vagy a tanács elsuhanjon mellőle, hanem a maradi kerékkötőket itt a nyilvánosság előtt fogjuk felelősségre vonni s ha ez nem használ, mindenkit elsöpörni, aki Debrecen modern fejlődésének utjában áll.

Színház

HETI MŰSOR:

KEDD: Délután *Éva*, operett. 4 órai kezdetel, mérsékelt helyárrakkal. (Bérletszűnet.)

KEDD: Este *Nines előadás*.

SZERDA: Délután *Próbaházasság*, népszínmű. (Bérletszűnet.)

SZERDA: Délután *Ujévi vigestély*. A színtársulat összes tagjainak közreműködésével. (Bérletszűnet.)

CSÜTÖRTÖK: *Kis gróf*, operett. Kormos Ferenc ujonnan szerződött tag felléptével. (A bérlet.)

PÉNTEK: *Éva*, operett. (B bérlet.)

SZOMBAT: *Erős láncok*, vigiáték. Uidonság. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Trencz báró*, operett. (Mérsékelt helyárrakkal.)

VASÁRNAP: Este *Erős láncok*, vigiáték. — (Kisbérlet.)

Szilveszteri előadás. Holnap kedden délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal „Éva“ az idény legsikerültebb operettje kerül színre. Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

Ujév napi előadások. Szerdán ujév napján két előadás lesz. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal, Gerő Károly elévülhetetlen, rendkívül mulatságos énekes népszínműve kerül színre a „Próbaházasság“. Este fél nyolc órakor az egész társulat közreműködésével nagy vigestélyt rendez a színház. A gazdag műsort a holnapi számban teljes részletességgel fogjuk közölni.

A Zenekedvelők Körének hangversenye. Rosenthal Mór cs. és kir. és porosz kir. kamara művész január hó 4-én megtartandó hangversenyéhez a még meglevő jegyek fiedüis és Sándornál kaphatók.

Erős láncok. Salten Félix vigiátékára készül most a drámai személyzet. A vigiáték, mely a budapesti Vígsházban óriási sikerrel került színre, nálunk szombaton január 4-én lesz a bemutatója. A főszerepeket játsszák: Szilágyi Ernő, Halasi Mariska, Bérczi Ernő, Kemény Lajos, M. Torday Erzs, Vajda Ilonka, Lévai Farkas Pál, Szabó Gyula, Pető Pál, Kormos Ferenc, Vámos Gizi stb. A darabot Heltai Jenő nagy nevé írónk fordította.

APOLLO mozgószínház

Piac- és Miklós-utca sarok.

Folytonos bemenet!

Telefon 762.

!! Nagy szilveszteri műsor !!

Szenzációs!

— 0 —

Sláger kép!

ÖRÖK TANULSÁG.

Társadalmi színmű 4 felvonásban.

RANG ÉS SZÍV.

Dráma 1 felvonásban.

2 óras műsor.

Holnap szerdán 1913. év jan. 1-én d. u. 3 ó-tól éjfélig:

!! Ujévi műsor !!

Drámák, vigiátékok, boházatok. :: Délután félárak.

Legközelebb nagy ujdonság:

A CSIKÓS.

Hortobágyon eszközölt népies életkép.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
pacsfőherczegudvari, Debreczen, Kassuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Mulatságos panasz

A városatya-választás epilógusa

Debrecen város igazoló választmánya ma délelőtt ülést tartott, amelyen a legutóbbi választáson megválasztott városatyákat igazolták. A megválasztott városatyák közül csupán *Wilhelms* Emil választása ellen érkezett bűnpanasz, amely azonban a komolyság minden színezete nélkül való volt s egyes tételei derültséget keltettek a választmány tagjaiban.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Márk Endre elnökle alatt jelen voltak Freund Jenő dr., Kernhoffer József, Körner Adolf, Lestyán Adorján, Tatav Zoltán jegyző.

Tatav Zoltán dr. ismertette a választások eredményét és a fölvetett jegyzőkönyveket. — Ezek szerint a Csapó-utcai kerületben leadtak 579 szavazatot, ebből kapott Than Gyula 384, Sztankay F. Béla 185 szavazatot, tiz lap üres volt. A másik kerületben leadtak 655 szavazatot, amelyből Bernhard Sándor 284, Márkus Jenő 181, Janovics Miklós 100, Májerszky Mihály 84, Balajthy József, Gróf Ferenc, Király József egy-egy szavazatot nyert. Végül a Piac-utcai kerületben leadtak 707 szavazatot, ebből 4 üres volt, *Wilhelms* Emilre 362, Király József 333, Jankovits Miklósrá, Domahidy Elemérre, Kernhoffer József, Márkus Jenőre, Bernhard Sándorra egy-két szavazat esett.

Than Gyula és Bernhard Sándor választását rendben lévőnek találta a választmány s miután panasz nem érkezett be, a két megválasztottat igazolt törvényhatósági bizottsági tagnak jelentették ki.

Ezután tárgyalták a béerkezett panaszt, amelyet egész terjedelmében Tatav Zoltán dr. olvasott föl. A választmány tagjai az egyes panasztételeket mosollyal fogadták s nevetéssel hallgatták meg. A panasz szerint a névjegyzék szabálytalan volt, mert a Varga-utcai kerület egy részét s bevonták és éppen azokkal nyerte meg *Wilhelms* Emil a többséget, de — így folytatja a panasz — tekintettel a titkosságra, ezt bizonyítani nem lehet. Egyik kortes — a panasz szerint — harminc ember helyett szavazott, akik nem is voltak a teremben, vagy ha ott voltak, az elnök nem láthatta őket, mert 25—30 méterre voltak tőle.

E passzust nagy derültség követte, mert hiszen a szavazás a közgyűlési teremben, annak majdnem a közepén folyt le s az egész közgyűlési terem csak 25 méter. Ez ellen az egyik választási elnök tiltakozott is, de tiltakozását nem vették jegyzőkönyvbe.

Végül azt mondta a felebbezés, hogy a szavazatok összeszámlálása nem történt a nyilvánosság előtt s ugyerre, mint a többi körülményre több tanut jelentett be.

A választmány több hozzászólás után kimondta, hogy a panasz elutasításával *Wilhelms* Emilt igazolt törvényhatósági bizottsági tagnak jelenti ki.

Megállapította a választmánv. hogy a jegyzőkönyvet minden arra hivatott, az állítólag tiltakozó választási alelnök is szó nélkül aláírta. A névjegyzék érvényessége fölött sem a választmány, sem a választási küldöttség bírálatot nem gyakorolhat s éppen az lett volna a törvénytelenység, ha csak egy embert is kirekesztettek volna, aki a névjegyzékben szerepelt. A nyilvánosság is a törvény szerint meg volt, sőt a választmány tagjai is látták, hogy az ajtó nyitva volt, a teremben mintegy ötven ember, ezek közt épen a panaszosok és a tanuknak benevezett egyének

is, benn tartózkodtak. Egyébként is semmiféle szabálytalanságot panaszos igazolni nem tudott, amint hogy a választás a törvényes formák közt, rendben folyt le.

HIREK

— **Ó-év esti és újévi istentiszteletek az ágost. hitv. evang. templomban.** Kedden d. u. 5 órakor Materny Lajos főesperes végzi az ó-év esti istentiszteletet. — Szerdán, új-év napján délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **A borsodi főispán üdvözlése.** Borsodvármegye és Miskolc város törvényhatóságai értesítették Debrecen városát, hogy Tarnay Gyulának az újonnan kinevezett főispánnak beiktatása január 8-án lesz. Debrecen városa nem képviselteti magát a beiktatáson, hanem a tanács meleg hangú átiratot küld a két törvényhatóságnak.

— **Tisztviselők esküje.** A mai tanács ülésen tették le az esküt Gerőcz József a városi téglagyári új igazgató, Kémery Mikó Gyula könyvelő és Kiss Ferenc segédszámíttst.

— **A kamara ujjalakítása.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara az újabb öt éves korszakra megindította újjászervezkedésének lépéseit. A kereskedelmi miniszter tegnap rendeletet intézett Bereg, Hajdu, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Ugoicsa, Jásznagykunszolnok vármegyék, valamint Debrecen és Szatmárnémeti szab. kir. városok közönségéhez, hogy a legközelebb kezdődő öt éves ciklusra az újjászervezkedés előmunkálatait foganatosítsák s a kamara által megküldendő ipari és kereskedelmi lajstromok alapján a tagválasztásokra tegyék meg előkészületeiket. Minden törvényhatóság központi bizottságot alakít, melynek elnöke egy törvényhatósági tisztviselő, tagjai pedig a törvényhatóság székhelyén lakó három iparos és három kereskedő. Minden alkerület székhelyén egy-egy albizottság alakul, a melynek elnöke szintén hatósági tisztviselő, tagjai pedig két iparos és két kereskedő. A választók névjegyzékeit a központi bizottság az albizottságoknak adja ki, akik kitélik az ipariüzés rovatait s a névjegyzéket kigazítják. Ezután a névjegyzék 8 napra közszemlére lesz kitéve, hogy a felszólamlások megtehetőek legyenek. Végül megtörténik a szavazás, külön a kereskedők és külön az iparosok jelöltjeire. A kamara a választási névjegyzéket újév után mindjárt kiküldi a központi bizottságokhoz.

— **A balkáni helyzet.** A háboru, vagy béke kérdése fölött folyik most a tárgyalás, a mely azonban — londoni távirat szerint — még csak szerdán hozza döntésre a kérdést. Az már kétségtelen, hogy minden részről bizonyos engedékenység látszik. A hangulat inkább béke, mint a háboru felé hajlik és megállapítható, hogy újabb háboru esetén a balkán szövetség már aligha fog egyöntetűen eljárni.

— **Uj tartalékos tisztek.** A hivatalos lap mai száma a következő debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli tartalékos tisztjelöltek hadnagy elöléptetését közli: Erdélyi Sándor dr. Békés Kálmán, Bauer Gyula, Bajó István, Végvári István, Bokor Adolf, Szalay József, Révész Jakab, Kegyes Ferenc, Fekete Sándor, Fűredi (Fridmann) Samu, Mészáros Béla és Nadler Miklóst. A hivatalos lap szerint még mások is kaptak tiszti rangot, akiknek nevei helyszüke miatt maradt ki a hivatalos lapból, így legközelebb kiegészítjük a névsort.

— **Csöndes jótékonyág.** Már említettük lapunkban, hogy egy szerény körben mozgó, de meleg szeretettel munkálkodó egyesület van alakulóban városunkban, Weér Györgyné öméltsága vezetése alatt. Neve: Testvéregyesület. Most azt a kedves hirt vettük erről a formálisan még meg nem alakult, de már is eredményesen működő kis egyesületről, hogy karácsony előtt december 22-én délután, közvetlen, meleg ünnepség keretében mintegy 25 szegény és árva gyermeket látott el téli ruhával, felekezeti különbség és válogatás nélkül. A Testvéregyesület minden vasárnap délután összejövetelt tart, eddig egy elemi iskolai tanyában, újévtől, január 5-től kezdve pedig a főiskolai oratóriumban, melyre mindenkit szívesen fogadunk.

— **Árlejtés városi munkákra.** A Piac-u. 26. számú bérháznál szükséges linoleum-munkák biztosítására ma tartották meg a tárgyalásokat. A versenytárgyaláson Varga Elemér dr. tanácsnok elnökle alatt jelen voltak Borsos József főmérnök, Horváth János, Bruckner Ernő. Ajánlatot a következők tettek: Bosznay J. és társa 4 miliméteres linoleumra 7 korona 45 fillérrel, ez alá parafa magnezitra 10—15 miliméter vastagságban 3 kor. 55, 15—30 mm. vastagságban 4 korona 95 fillér árban négyszögmetérenként. Delmenhorsti linoleumra 8 kor. 50, színes linoleumra 8 kor. 75. Első alföldi hézagmentes azbeszt padozat iparvállalat Krausz Jakab estrich négyszögmetéreré 2 kor. 35 fill., — Wippler és társa 4 mm. linoleumra 10—15 mm. estrich aljjal 10 kor. 50 fill., 15—30 mm. estrich aljjal 12 kor. 20 fill., 3.6 mm. linoleum burkolatnál négyzetenként 50 fillérrel alacsonyabb ár. Elsinger M. J. és Fiai 4 mm. linoleumra 10—30 mm.-es estrich aljjal 12 kor. 40 fill., Oesterreich-ungarische Terranova 15 mm.-es estrich alapra 2 kor. 50 fill., 20 mm.-esre 2 kor. 95 fill., 25 mm.-esre 3 kor. 50 fill., 30 mm.-esre 4 kor. 10 fill., 4 mm-es linoleumra 7 kor. 80 fill., németgyártmány 8 kor. 70 fill., Elek és Frank 10 mm-es gipszszalagra 3 kor., 20 mm-es 3 kor. 50 fill., 30 mm-es 4 kor., 3 mm-es linoleumra 6 kor., 4 mm-es 7 kor. 30 fill., 6 mm-es 12 koronában. Az ajánlatokat kiadták átszámítás végett a mérnöki hivatalnak.

— **Helyesbítés.** A Debreceni Független Ujság legutóbbi számában közétett köszönetnyilvánításból kimaradtak: dr. Magoss Györgyné 5 kor. és dr. Moskovits Miksáné 5 korona.

— **A házadómentességek.** A városi adóhivatal ma jelentette be a tanácsnak, hogy ez évben 619 esetben adtak ki ideiglenes házadómentességet.

— **A Divat Szalon** legújabb száma érkezett hozzánk s mi csak szolgálatot teszünk olvasóinknak, amikor e céljának oly teljesen megfelelő asszony-újságot figyelmükbe ajánljuk. Nehéz időket élünk, még nehezebbtől félünk s ilyenkor mindenkinek szüksége van egy ilyen hü barátára, amely minden tudnivalóra megtanít, kenyérkeresethez vezet és nemes szórakozással könnyíti a bizonytalanság és csüggedés percein. Csodálatos újság ez. Színes divatképek között érkezik hozzánk, úgy véljük: csak a legújabb divat csodáit ismerjük meg. Mohón nyulunk utána — hiszen, ki ne érdeklődne a divat s a szép öltözködés iránt! — és mikor az olvasás végére érünk, azt tapasztaljuk, hogy nem a luxus táplálására kaptunk kedvet, hanem az egész sereg olyan tudnivalót nyertünk, amelylyel a luxus ellen küzdve, mégis mindig elegánsan öltözhünk, a viselkedésünk minden vonalon korrekt lesz, értünk a háztartás ezerféle ágazó fortélyához és sok olyan iparművészeti gazdasági dolgot tanultunk meg, amelylyel e nehéz időkben köny-

Kovács Gyula és Társa női és gyermek felöltők divatterme Debreczen, Főtér 55. Hungária-hávéház mellett. A szokásos „U j é v i nagyvásár“ mélyen leszállított áron divattermeinkben megkezdődött. **Őszi és téli újdonságok, női felöltők, divat bundák, plüsch és szőrme kabátok leány és gyermek felöltők.** Legdivatosabb szőrme boák és muffok. **Costümök, pongyolák, csipke, selyem és szövet bluzok, divatos kötött kabátok** dus választéka a **!! legolcsóbb mélyen leszállított szabott áron !!**

Kancza Istvánban nyomozta ki, akinek Hillincz György büntársa volt. A törvényszék ma ítélték fölöttük és Kancza Istvánt, aki nek nem ez az első büne 7 havi, Hillincet és Fischer Mórt 1—1 havi fogházra ítélte.

A munkáspénztár szarkája. A debreceni munkáspénztár képviselője Cseh János, Tóth Márton 23 éves eszmadamestert bízta meg a pénzkezeléssel. Ez szorgalmasan el is járt a kötelezett közegeknél, azonban a beszedett pénzek egy részét saját céljaira fordította. Így 201 koronával nem tudott elszámolni s sikkasztás miatt került a vádlottak padjára. A törvényszék pedig egy havi fogságra ítélte. Mely ellen felebezéssel sem élt.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: POSCH DEZSŐ.

Gyomörgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomoreseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Újévre nagy árleszállítás!

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- fiu- és gyermekruha-áruházában

Debreczen, Kistemplom mellett.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglák

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Hol lehet? olcsón és jól bevásárolni?

Csak a

KISTEMPLOM-BAZÁRBAN

Rózsánál:

Szil peluches kabát	100 K
Hosszu bársony kabát	50 K
Rövid " "	30 K
Himalaja Raglán legfinomabb	40 K
Angol double kabát	28 K
Szines " Raglán	16 K
Backfisch Raglán minden színben	14 K
Gyermekkabát Raglán minden színben	11 K

Nagy választék női kalapokban.

„Mona Lisa“ minden színben csak 5 korona. Puha filc bársony kalapok 10 korona.

Óriási választék

posztó-, selyem és bársony bluzokban.

Megkezdődött a nagy újévi vásár

ugy az alatt felsorolt, mint a kimaradt áruk mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Eredeti francia fűzők	K 1-60-tól
1 Barchet blouz	K 1-50 "
1 Delin blouz	K 2-50 "
1 Gyapjuszövet blouz	K 3- "
1 Csapke blouz	K 3-40 "
1 Flanel pongyola	K 5- "
1 Gyapju pléd	K 3-50 "
Gyermekruhák	K 1-50 "
Selyem férfi nyakkendő.	K-70 "
1 pár szarvasbőr keztyű	K 1-90 "

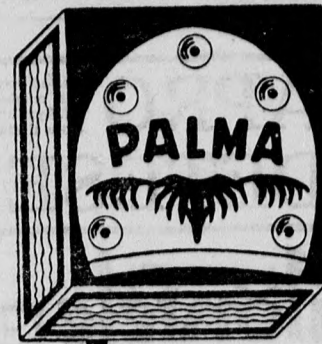
Csapke, selyem, gáz, marquiset.
Bársony és posztó blouz különlegességek.
Bársony, szövet és barchet GYERMEKRUHÁK-ban óriási választék. Uri, női DIVAT FEHÉB-NEMŐEK, HARISNYÁK. Leánykabátokban nagy választék.

Reichmann divatáruházában
Debreczen, Piacz-utca 85. Royallal szemben.
A karácsonyi vásár tart dec. 31-ig.

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy újévi vásár.

Elsőrendű hibátlan áruk leszállított olcsó árakon.

DR. SZELÉNYI

Liliumtej-crém-je és Liliumtej-Szappana

a női arcbort csodásan szépíti, üdévé teszi, fiatalítja és conserválja. A női teint minden tisztatlanságát eltünteti. Az egyetlen crémje és szappan, melynek alapanyaga Liliumtejből készül.

Vegye meg a

Kossuth Lajos gyógyszertárban

DEBRECZEN,

Piacz-u. 30.

1913. évi január hó 15-én kezdődő „Leltározás“

előtt

az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított árban szereshetők be

Halmágyi Sámuel

fő- és fióküzleteiben Piac-utca.

Nagy raktár, :: dus választék

Püsch kabátok, Bundák, Raglanok, Szörme kabátok, Pongyolák, Blouzok, estélyi ruhák, costümök és mindennemű szörme árukban.

Leszállított olcsó árak minden osztályban.

Menyasszonyi kabátoknál nagy árengedmény.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 l.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fillér, Apró hirdetések előre fizetendők.

Különféle

KARLSBADI kétszorosított eredeti Sprudel vízzel készült, 1 csomag 70, vagy 35 fillérért kapható a Deutsch üzletekben.

Gyermekjátékok, franciababák, babakocsik, hintalovak, plüss- és posztó-állatok, társjátékok, porcellánedények, chinaezüst ajándéktárgyak legnagyobb választékban mesés olcsón, Schwarz M. L.-nél Piac-utca 52., a megyeház mellett.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb **férfi női cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón Klein Izó nál, Csapó-u. 18**

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi- fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek sajtá érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközözzön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Történelmi tartalmu

karácsonyi, jubiláris lapunkból egyes példányok még kaphatók a kiadóhivatalban.

Uj előfizetők ezt is, a naptárt is ingyen kapják.

Egy női íróasztal és egy leher új vaságy eladó József kir. herceg-utca 21.

Ki szép és tartós c. t. óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtések szakszerű kivitelben jóállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye. Modern konyha és előszoba berendezések készen is kaphatók. József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Intelligens család keres egy jó házból való leányt vagy asszonyt teljes ellátásra. Széchenyi-u. 44.

Állást kap

A Berta-malom keres egy fűtőt január 1-re Vizsgázott előnyben részesül.

Lakás

Két szobás modern lakás meliék helyiségekkel kerestetik. Kossuth-u. 25.

23730 - 24328/1912. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város téglagyárában építendő erősebb égetésű zeg-zugos kemence építési munkáinak s klinker téglagyártására szolgáló gépek szállításának és szerelésének biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A biztosítandó munkacsoportok következők:

- I. Gépészeti berendezés.
- II. Épület.
- III. Kemence.

A tervek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-utca 2/b.) vagy Gálócsy és Bánó gépészmérnökök irodájában (Budapest, VIII., József-u. 9.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott a felvilágosítások megadatnak.

Ajánlat csak a város által kiadott költségvetési úrlapon s ajánlati lapon tehető.

A közszállítási szabály rendelkezései szerint kiállított és felszerelt ajánlatok lepecsételt, zárt borítékban „Ajánlat Debreczen szab. kir. város téglagyárában tervezett építkezés (I., II., III.) munkacsoportjára“ felirattal ellátva **1913. évi január hó 28-án déli 11 óráig** a polgármesteri hivatalban nyújtandók be.

Minden ajánlattevő köteles ajánlatának megfelelő 5 százalék bant-pénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban 1913. évi január hó 28-án délelőtt 10 óráig a városi házipénztárnál betenni s a letét-jegyet ajánlatához csatolni.

A beérkezendő ajánlatok 1913. évi január hó 28-án délelőtt fél 12 órakor a városház nagy termében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, távirati, vagy utóajánlatok, valamint a közszállítási szabályrendeletnek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok elbírálása a közszállítási szabályzat rendelkezése szerint történik.

Minden ajánlattevő ajánlatával, a felbontástól számított hat hónapig kötelezettségben marad

Az ajánlati nyomtatványok a városi mérnöki hivatalban a következő árakért megszerezhetők s az összeg és postaköltségek előzetes beküldése esetén megküldetnek. A tervek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

1. Ajánlati úrlap K — 20.
2. Költségvetési úrlap I., II., III. csoporthoz külön-külön K 50.
3. Szerződés az I., vagy III. csoporthoz külön-külön . . . K 1 —.
4. Vállalati feltételek a II. munkacsoporthoz K 132.

Az összes ajánlati nyomtatványok: 5 korona 2 fillér.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon válasszthasson, vagy azok mellőzésével a munkákat más uton biztosíthassa.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1912. évi december hó 23-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Ujévre nagy árleszállítás!

Mindenkinek érdeke, hogy most üzletemet, ebben a rossz pénzügyviszonyokban fölkeresse, mert aki nálam vesz, sokat takarít meg. Igen sok áru érkezett a karácsonyi árusításra minden áruból.

Kérem a kirakatokat megtekinteni!

1 mtr 120 c. széles kosztüm szövet mtr most — kor. 72 fill.
 1 mtr francia grenadin bordürrel is 1 kor. 10 fill.
 1 mtr bársony több színben most 1 kor. 20 fill.
 1 drb selyem schál igen szép 2 kor. 10 fill.
 1 drb gazé selyem schál igen divatos 2 kor. 60 fill.
 1 mtr selyem batiszt újdonság — kor. 34 fill.
 1 drb gallérvédő most csak — kor. 40 fill.
 1 drb gallérvédő selyem sok színben 1 kor. 20 fill.
 1 drb női ing finom sifonból csak 1 kor. 36 fill.

1 drb gyermekruha szép kivitel 1 kor. 36 fill.
 1 mtr selyem minden szín — kor. 90 fill.
140 c. széles kosztümkelme minden szín és kivitelben meglepő árban.
 1 drb vattás paplan 1 személyes 4 kor. 20 fill.
 1 mtr barchet, flanel 75 c. széles — kor. 36 fill.
 Diszek, csipkék, szőnyegek, függönyök, kötények, harisnyák, bolero, hencser takarók, blouze kelmek, tricok, schál kendők, vásznak, zellerek mind meglepő jutányos árban.

Ifj. Molnár Lukács

Kossuth- és Batthyány-utca sarok, a színházzal szemben